

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ivlii Cæsarisi Scaligeri Epistolæ & Orationes

Scaliger, Julius Caesar
Lugduni Batavorum, 1600

Eidem. L.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70455)

ea animorum altitudinē non queunt ostendere. Pecuniamne igitur ostentem tibi, qui thesauros habeas? pollicear operam amicorum, quorum tu præsidio stipatus es? ostentem lucubrations meas, quibus tibi nominis promittam immortalitatem, qui clarissimis scriptis tuis præterita sæcula obscuraris, præsentia illustraris? Nihil mihi reliquum est, quod pro te faciam. neque enim talis erga me es, ut me in te, sed te in me ædifices.

Non igitur pro eo, ut hoc munusculo parem tibi gratiam referre posse sperarem, sed ut posteros ad exemplum animi tui diuini excitarem, dicaui tibi libros tres de differentiis, causis, genere plantarum, quæ sub nomine tuo cum legerent docti, intelligerent si quid boni a me in his elaboratum sit, id in causa fuisse, quod te omnium meorum scripturarum semper iudicem fecissem, in hoc etiam tanquam auctorem finxissem.

Vale.

EIDEM. L.

Si quantum perfidiæ fuit in iis, qui e meis sermonibus, quos amoris & fidei plerissimos habeo de te quotidie, nomen tuum ad te ipsum detulerunt, tantum esset in me leuitatis, quod illi nullo civili officio præditi fece-

fece-

fecerunt, ego nulla causa permotus fecissem. Verum quod in illis potuit improbitas, in te fides debebat valuisse. neque enim aut illos mentiri decuit, aut te illis credere oportebat. Non ignoras, mi Bousti, detractorum plena esse omnia, eorum multa esse genera item non ignoras. quidam aperte atque hostili animo agunt rem. horum quidem amentia ferri potest, quia & refellunt. præterea tam nefandi criminis poenas dant. nihil enim ridiculum magis, quam emere inimicos iactura nominis sui. Alterum genus formidolosum atque seruile non palam, sed ex insidiis carpunt aliorum benefacta: quibus nihil ignauius esse potest. detractio nanque gloriæ alienæ, non sua virtute, crescere discipiunt. Tertius ordo eorum est, qui commentitiis insinuationibus repunt duplici acie peruersitatis. aut enim frigide laudando attenuant quod extollere videntur, aut nimis extollendo ita excedunt fidem atque expectationem auditorum, ut tota oratio propterea pro vana ac nihili habeatur: quibus hominibus (si homines ac non potius venena dici mereantur) nihil pestilentius toto orbe terrarum iudicandum est. Nam qui se hostes profitentur, eorum animus iniquus fidem eleuat dictis, qui amici videri

ci videri volunt, horum recipitur sententia pro vera, quæ posteaquam penes auctores friget, de vniuersa laudatione ita actum est, vt contrarium sapiat frequenter. Quo horum in numero me velis reponere, Bousti, palam me dixisse, clam susurrasse scribis. Scilicet ego metui cuiusquam aut supercilium aut minas, aut scripta aut facta. Non nunc primum versamur in contentionibus literariis, in tumultibus militaribus etiam plus satis iam detrimenti fecimus. Si quem haberem dignum aut ira aut indignatione mea, mihi crede, quantum ipsum indignum amicitia mea, numero bonorum, auctoritate doctorum iudicarem, tantum animi haberem ad publice hæc omnia profitenda. Verum & meæ naturæ interest me in officio continere, ne vnquam lædam quenquam: & vereor ne si cuiusquam errores indicem, mei animaduertantur. Scio me esse hominem, minime gnauum, seræ literaturæ. itaque in alienæ culpæ dissimulatione, veniam mihi comparatam puto. Quanto minus hanc sumerem offensionem, quippe cuius prædicationibus factus sum magnus? Quare quantum tibi ornamenti detraherem, tantum de summa dignitatis meæ decedere intelligo. Tua enim laus mea gloria est, quapropter

propter ad rem meam maxime pertinere arbitror, si per me non stet, quominus beneficium istud tuum perpetuum sit mihi. Boustius Cæsarem laudauit. Cæsar Boustium hominem nullo iudicio esse dixit. Cuius est hæc vituperatio? nonne Cæsaris? Iam enim Cæsar ex Boustio nullus. Cæsar ex seipso prauus, ingratus, inhumanus. Hæccine virum nobilem, magnanimum, per principum, Regum, Imperatorum genus publicam iactationem deducentem? At tute scis, Bousti, quam hæctenus nulla causa incidit, propter quam vllam tecum subirem dimicationem. Nam quæ maxime videri posset utilitas hæc, quam inhiamus vulgo pene omnes, id vero lucri genus sordidissimum negasti a me vnquam appetitum, sæpe contemptum, aliquâdo damnatum. Et si quando cessimus necessitati, id ob fortunæ acerbitem factum scito, quæ coegit liberos meos vt de illo viuerent. Mihi vero satis aliarum artium est, quibus foueam vitam & faueam nobilitati meæ, atq. etiam aliquanto deteriusculum fore vereor, si hoc rescierit posteritas, Scaligerum medicina quæsiisse victum. verum ita sit: auarus ego sim: nihil omittam occasionis, qua rem facere possim. at alia via me comparo, quam grassatoris.

ris. Te, Bousti, te, inquam, ipsum appello, quotidianis inter nos confabulationibus vbi medicorū mentio facta est, quotumquemque a me notatū aut etiam leuiter designatū potes dicere, ac non potius ignauissimos ignarissimosq. vel pudenter prateritos, vel candide excusatos apud te? vnum tantum excipio, quem e monstrorum numero non excipio. At tute scis, Bousti, qui cuspidem in Thyrso gerant, qui insinuationibus vtantur illis, quorum laudatione frigeat laudati nomen apud auditores. Quæ in conuiuuis, in conuenticulis, in percontationibus dicta, agitata, iactata. Ego ille sum, qui solus, & cum aliorum æqualium nostrorū indignatione Imperatorem nostrum te honorificentissime appellauit. Ego, qui nihil mutauit de scriptis tuis, quæ ad iudicium meum deferrebantur. Non debuisti, inquires. verum hoc quidem: neque laudem peto. sed calumniam deprecor. At scio ego, qui optime & scitissime scripta vel tua vel aliorum aut maligne damnant, aut perfidiose interuertunt, aut vaferrime interpolant, ne non videantur aliquid plus sapere. Hæc est summa animi mei illius, qui an sit priscus, nobilis, candidus, nescio. sat scio eum me talem esse semper concupiuisse: vt esset, operam dedisse,

dedisse, effecisse. Nunc venio ad tua teque indignissima capita literarum tuarum, quæ immerito animum meum perstrinxerunt ac potius conuulnerarunt, non quod esset tibi conscius, sed quod non esset. neque putabam in tam sapientem virum tantum culpæ cadere potuisse, ut apud se perfidiæ suspiciōnē haberem. Audebō tibi vnum hoc etiam dicere, Bousti, si tua virtus, meus candelon non effecerunt, ut ego a malis artibus abstinerem; si in me non est, iudicio tuo, magnanimitas, meo persuasū, probitas: at saltem arrogantiā id confecisset. ita enim ego censeo, quem laudem, dignum esse mea laudatione, quem non laudem, ne vituperatione quidem. Itaque non satis mirari queo, quid tibi in mentem venerit, ut cum nebulonum vanitate meam comparares constantiam. comparares? imo ei summitteres: te ipsum falsa persuasione in me deterrerēs, quæ ego Deū medicinæ appellare solitus sum. Quare quod ais, parturiam quod iam pridem conceperim, ita velim accipias, me nusquam esse simulatorem, edere prius fœtum, quam sit conceptus, nedum parturire. Vidisti tu fœtus meos, vidisti Bousti, seu potius, quia verba sunt, audisti. Si non mutantur, similes enim patris sunt. Amicitia mea non potuit
a me

a me contaminari, quæ a simplicissimo animo instituta, non mutari, quæ a constantissimo viro profecta, non opprimi, quæ a lenissimo ingenio conseruata esset. Neque tam me fatuum existimes, quin potius in te culpam sublatae necessitudinis, quam in me suspicionem læsæ intelligi velim. Nihil enim mihi iucundius, quam haberi vnum ex bonis, & apud bonos, quorum te semper principem prædicaui. Vnum abs te peto, vt credas mihi neq. fatis eloquentiæ ad animum meum declarandum, neque fatis ignauix ad ferendas similitates, neque fatis fortunæ ad reprimendas improborum impressiones: sed fatis officiorum ad amicitias, comparandas, fatis dexteritatis ad retinendas, fatis animi ad reddenda vel beneficia vel maleficia esse.

* * *

L I.

Q V E M diem vehementer ego, semper veritus fueram, in quo mihi humanitate tua atq. auctoritate abutendum esset: tu autem mirum in modum exoptare dicebas, vt aliquando fieret, cum amorem erga me tuum, atque officium diligenter ostenderes, obtulit nostrum vtrique fors quædam,

M

VE